

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/1998 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater och godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater samt till lag om ändring av lagen om utlämning för brott

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 november 1998 en proposition med förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater och godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater samt till lag om ändring av lagen om utlämning för brott (RP 187/1998 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsrådet Ronald Wrede, utrikesministeriet
- lagstiftningssekreterare Tanja Innanen och lagstiftningsrådet Katariina Jahkola, justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den i Bryssel den 27 september 1996 ingångna konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, som upprättats på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen, samt att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger de förklaringar som avses i konventionen om förutsättningarna för utlämning av finska medborgare, vidareutlämning samt om temporär tillämpning av konventionen mellan medlemsstater som avgivit förklaring.

Konventionens syfte är att göra utlämningsförfarandet enklare och snabbare mellan Euro-

peiska unionens medlemsstater. Konventionen kompletterar den europeiska konventionen om utlämning för brott (1957). Genom konventionen breddas området för utlämningsbara brott. Konventionen innehåller även andra bestämmelser om de materiella förutsättningarna för utlämnande, så som utlämning av egna medborgare, politiska brott, specialitetsprincipen, vidareutlämning och preskription.

För att den nationella lagstiftningen skall vara förenlig med konventionsbestämmelserna, föreslår regeringen att lagen om utlämning för brott ändras. Enligt förslaget ändras lagen så att det

blir möjligt att utlämna finska medborgare och bredda området för utlämningsbara brott. Dessutom föreslås en ändring enligt vilken huvudregeln är att inget brott skall kunna betraktas som ett politiskt brott mellan Europeiska unionens medlemsstater. Propositionen innehåller också förslag till lagändringar gällande preskription samt specialitetsprincipen och vidareutlämning.

I propositionen ingår även ett lagförslag om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen. Lagen om ikraftträdande av konventionen avses träda i kraft samtidigt som konventionen. Om tidpunkten för lagens ikraftträdande bestäms genom förordning.

Dessutom föreslår regeringen att riksdagen godkänner konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, som upprättades i Bryssel den 10 mars 1995 på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen, samt att riksdagen ger sitt samtycke till avgivande av vissa förklaringar i enlighet med konventionen.

Syftet med konventionen om ett förenklat förfarande är att skapa ett nytt, förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater som medger en snabb utlämning.

Propositionen innehåller ett förslag om att i lagen om utlämning för brott ta in ett nytt avsnitt med bestämmelser om ett förenklat förfarande för utlämning mellan EU:s medlemsstater.

Vidare ingår i propositionen ett lagförslag om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning. Lagen om ikraftträdande avses träda ikraft vid samma tidpunkt som konventionen. Om tidpunkten för lagens ikraftträdande bestäms genom förordning.

Lagen om ändring av lagen om utlämning för brott föreslås träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst. Bestämmelserna om utlämning av finska medborgare tillämpas dock först då konventionen trätt i kraft mellan Finland och den medlemsstat som begärt utlämning.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet lämnade utlåtande (LaUU 2/1996 rd — U 51/1995 rd) när konventionen bereddes. I det sammanhanget förklarade utskottet att det förordar att konventionen godkänns och konstaterade att den finska utlämningslagstiftningen måste ändras bland annat i fråga om finska medborgare och dem som misstänks för politiska brott.

Av de orsaker som framgår av propositionsmotiveringen och med stöd av erhållen utredning finner utskottet förslaget behövligt och ändamålsenligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med ändringarna nedan.

3. Lag om ändring av lagen om utlämning för brott

35 och 38 §. Utskottet föreslår några smärre språkliga ändringar i paragraferna. Ändringarna påverkar inte den svenska lagtexten.

Förslag till beslut

På grundval av det ovan anförda föreslår lagutskottet vördsamt

att riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver riksdagens samtycke i den i Bryssel den 27 september 1996 ingångna konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring i enlighet med artikel 7.2 i EU-utlämningskonventionen om att Finland utlämnar egna medborgare endast på följande villkor: En finsk medborgare kan enligt justitieministeriets prövning utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen för lagföring för ett brott, för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag hade varit fängelse i minst

fyra år om det hade begåtts i Finland under motsvarande omständigheter. Förutsättningen för utlämning är att den ansökande medlemsstaten förbinder sig att omedelbart återföra den utlämnade finska medborgaren till Finland för verkställighet av eventuellt frihetsstraff efter att domen har vunnit laga kraft, om den dömde samtyckt till att straffet verkställs i Finland. En finsk medborgare får inte utlämnas för ett politiskt brott eller för ett brott som har begåtts i Finland eller ombord på ett finskt fartyg, då det befinner sig ute på öppna havet, eller ombord på ett finskt luftfartyg. En finsk medborgare får inte utan justitieministeriets medgivande åtalas eller straffas för något annat brott än det brott som avses i begäran om utlämning. En finsk medborgare får inte vidareutlämnas till en annan stat,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 12.2 i EU-utlämningskonventionen om att Finland tillämpar artikel 15 i Europeiska utlämningskonventionen på vidareutlämning, om inte något annat föranleds av artikel 13 i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning eller om den som begärts utlämnad har samtyckt till vidareutlämning,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 18.4 i EU-utlämningskonventionen om att Finland innan EU-utlämningskonventionen trätt i kraft internationellt tillämpar den gentemot medlemsstater som har avgett en likadan förklaring,

att riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver riksdagens samtycke i den i Bryssel den 10 mars 1995 ingångna konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens

medlemsstater, som upprättats på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 7.4 i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning om att samtycke gällande ett förenklat förfarande kan återkallas,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 9.b i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning om att bestämmelserna i artikel 14 i Europeiska utlämningskonventionen (specialitetsprincipen) inte är tillämpliga när en person i enlighet med artikel 7 samtycker till utlämningen och uttryckligen avstår från tillämpningen av specialitetsprincipen,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 12.3 i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning om att Finland tillämpar artikel 12.1 andra strecksatsen samt artikel 12.2 till den del det är fråga om situationer där förfarandet har inletts med en begäran enligt artikel 16 i Europeiska utlämningskonventionen,

att riksdagen ger sitt samtycke till att Finland avger en förklaring enligt artikel 16.3 i konventionen om ett förenklat förfarande för utlämning om att konventionen, innan den trätt i kraft, internationellt kan tillämpas mellan Finland och en medlemsstat som har avgett en likalydande förklaring,

att lagförslagen 1—3 i övrigt godkänns enligt propositionen men

att ovan nämnda ändringar görs i den finska texten till det tredje lagförslaget.

Helsingfors den 25 november 1998

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Henrik Lax /sv
vordf. Matti Vähänäkki /sd
medl. Sulo Aittoniemi /cent
Juhani Alaranta /cent
Janina Andersson /gröna
Toimi Kankaanniemi /fkf
Juha Karpio /saml
Anne Knaapi /saml

Pekka Kuosmanen /saml
Annika Lapintie /vänst
Kari Myllyniemi /cent
Reino Ojala /sd
Markku Pohjola /sd
Heikki Rinne /sd
Pekka Saarnio /vänst
Jukka Tarkka /ungf.